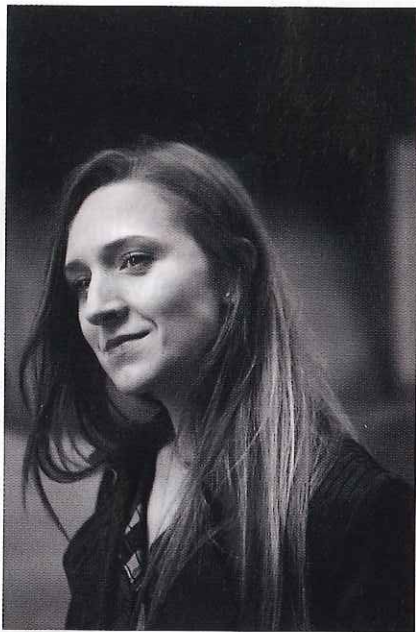

DEBUUTROMAN

Alicja Gescinska over Een soort van liefde

“Er loopt een tragische vergeefsheid doorheen mijn roman, die naar ik hoop het hart van velen kan beroeren.”

Alicja Gescinska: “Ik ben filosofe. Ik schrijf vanuit de interactie tussen de buitenwereld en mijn gedachtewereld. Fictie is voor mij een heel natuurlijke uitloper van mijn zijn als filosofe. De vorm die mijn geschreven gedachten aannemen kan heel divers zijn: van kort opiniestuk tot essay, academisch artikel en lijvig non-fictiewerk. Voor het thema van mijn roman had ik het gevoel dat ik veel meer in romanvorm zou kunnen zeggen dan in eender welke andere vorm: kan liefde tegelijk gebrekkig en volmaakt zijn? Het is een vraag die me al lang bezig houdt, al sinds ik aan mijn doctoraat over de Duitse filosoof Max Scheler begon. Die raakte dat thema ook aan.”

Wat zijn volgens jou de noodzakelijke ingrediënten van een goed debuut?

“Dezelfde als van een goed boek. Het enige extra ingrediënt van een goed debuut is het verrassingseffect. Als een gevestigde waarde met een goed boek komt aandragen, valt niemand achterover. Als een debutant met zo'n boek komt, maakt het verrassingseffect het boek wat extra gekruid. Wat volgens mij essentieel is voor een goed boek is de psychologische consistentie van de personages. Smaak is subjectief en een goed boek kan in een weelderige taal geschreven zijn, maar net zo zeer in een heel sobere stijl. Maar de mate waarin personages geloofwaardig zijn of van karton is minder subjectief. Personages die loslopend wild lijken, ontsnapt uit het hoofd van de schrijver, waarvan het denken en doen onvoldoende coherentie vertonen - dat is dodelijk voor de waarachtigheid en de kwaliteit van een roman.”

Waar komt je inspiratie vandaan? Heb je bepaalde schrijfrituelen?

“Ik heb geen vaste schrijfrituelen; die zijn een luxe die ik me nog niet kan veroorloven. Ik heb geen schrijverscoon waarin ik me kan terugtrekken. Het tot stand komen van de roman is een vrij chaotisch proces geweest. Het op twee continenten leven en alles wat daarbij komt kijken, mijn academisch schrijven, doceren, mijn moederschap. Ik moet iedere dag schrappen om dat moment van schrijven voor mezelf te hebben. Me uren aan een stuk in een ruimte terugtrekken met mijn eigen gedachten is daar niet bij. Dat lijkt een nadeel, maar het is tegelijk een groot voordeel. Het houdt me scherp. En de eerste woorden van deze roman werden bijna zeven jaar geleden geschreven - toen ik aan mijn proefschrift begon. Doordat de roman zo traag tot wasdom is gekomen, hebben de personages en woorden kunnen rijpen. Ik hoop dat ze daarmee een diepte hebben die zeldzaam is wanneer er tussen het conceptualiseren van de roman en het schrijven ervan slechts enkele maanden liggen. Het enige ritueel waar ik aan houd, is het hardop lezen van mijn teksten. Het ritme van de taal is erg belangrijk voor me. Daarom moet ik horen hoe elke zin klinkt. Iedere versie van de roman heb ik hardop gelezen, of heb ik aan mijn man gevraagd om hardop voor te lezen. We hebben ons letterlijk hees gelezen.”

Waarover gaat je debuut? Wat is het thema?

“De centrale vraag waarmee alles begon is: kan liefde zuiver en volmaakt zijn als die liefde noodzakelijkerwijs op de schouders van mensen rust die per definitie gebrekkig zijn? Als er wat scheef groeit tussen mensen die elkaar liefhebben, is dat dan altijd uiteindelijk te wijten aan een gebrek aan liefde?

Er is niet louter één reden waarom mijn lezers naar mijn boek zouden moeten grijpen. Het is in de eerste plaats een klassiek liefdesverhaal, over mensen die voor elkaar gemaakt, maar misschien niet voor elkaar bestemd zijn. Er loopt een tragische vergeefsheid doorheen heel de roman, die naar ik hoop het hart van velen kan beroeren. Wie naar die ontroering op zoek is, zal mijn roman graag lezen. Daarnaast is er ook de filosofische dimensie; naast het beroeren van het hart, het prikkelen van de geest. Mijn personages worstelen met het leven en de keuzes die ze daarin maken, en vooral met heel veel levensvragen.”

Wie is je grote literaire voorbeeld?

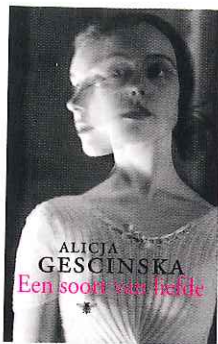
“Een schrijver die me zelden ontgoochelt is Albert Camus. Misschien probeer ik die gelaagdheid van Camus ook te bereiken: de combinatie van filosofie, verhalen met een duidelijke morele lading, een schrijfstijl die van franje ontdaan is en tegelijk ook heel poëtisch kan zijn. Zinnen die om hun inhoud en vorm nazinderen. Bernhard Schlink heeft dat op zijn eigen manier ook.”

Waar droom je van als debuterend auteur?

Mijn droom is dat mijn lezers en ik snel de weg naar elkaar zullen vinden. Er zijn zoveel boeken en zoveel lezers dat dit niet zo evident is als het lijkt. Hoe vaak gebeurt het niet dat je een boek leest dat je geweldig vindt, en denkt: waarom heb ik dat boek niet eerder gelezen? Waarom heb ik die schrijver niet eerder ontdekt? En hoeveel boeken en schrijvers ontdekken we uiteindelijk niet - of pas postuum?”

Wanneer mogen we een tweede roman van jou verwachten?

“Ik heb veel ideeën in mijn hoofd; soms te veel. Soms zou ik voor mijn eigen gedachten op de vlucht willen slaan. Maar hoe meer ik dat zou proberen, hoe meer ze me in de greep zouden houden. Dat

is trouwens ook een rode draad in mijn roman.

De toekomst moet uitwijzen wat er volgt. Alleszins zal eerst een non-fictieboek van me verschijnen: een boek over het leven en denken van Karol Wojtyła – de Poolse paus. Drie andere romans zijn al een hele tijd in mijn hoofd aan het rijpen. Maar eerst moet dat non-fictieboek klaar zijn.”

—
Een soort van liefde / verschenen op 7 februari 2016 / ISBN 978 90 234 9658 8 / ca. €18,90

Wie is Alicja Gescinska?

In 1988 vluchtte Alicja Gescinska (1981) met haar familie van communistisch Polen naar België, waar ze aan de universiteit van Gent promoveerde tot doctor in de filosofie. Daarna werkte ze aan Princeton University en sinds 2014 aan Amherst College. Haar boek *De verovering van de vrijheid* (2011) oogstte alom lof. *Een soort van liefde* is haar debuutroman en vertelt het verhaal van vele soorten liefde: van een moeilijke liefde tussen vader en dochter, en van een onverhoedse liefde tussen een oudere professor en een jonge studente. Lichamelijk, geestelijk, hartstochtelijk of ingehouden, steeds is de liefde ongrijpbaar en ambivalent.

LITERAATUUR

De zwarte brug

Een man is niet in staat zich aan te passen aan een veranderende wereld. Hij verliest zich in hunkeringen naar de geborgenheid van zijn jeugd. Tot hij er niet meer tegen kan. Leo Lenaerts (*1945) sterft in de zomer van 2015 op nog geen 200 meter van de plek waar ooit zijn ouderlijk huis stond. Het idyllische dorp waar hij opgroeide werd letterlijk van de kaart geveegd. Een gedwongen leven in anonieme stedelijk-

heid heeft Leo getekend en ontworteld. Zijn stem werd niet gehoord, zijn verzet was nutteloos, zijn onmacht werd rancune en die rancune werd redeloze woede. Met alle gevolgen van dien. In dit boek vechten wanhoop, onbehouwen vriendschap, sarcastische humor en verdrongen weemoed om voorrang. *De zwarte brug* is de schets van het leven van een onopvallend maar potentieel gevaarlijk man.

De vorige roman *Brandlucht* van Erik Vlamincq (*1954) werd juichend ontvangen, stond op de longlist van de Libris- en de AKO-literatuurprijs en verscheen intussen

in Engelse vertaling. Als theatermaker creëerde Vlamincq diverse succesvolle stukken, waarvan *Miranda van Frituur* *Miranda* zijn meest recente is.

—
ISBN 9789460013621 / 288 blz / €19,95

ERIK VLAMINCK OVER ZIJN NIEUWE ROMAN

Waarover gaat je nieuwe roman? Wat kan je erover kwijt zonder de 'clou' of de plot te verklappen?

Erik Vlamincq: “Mocht ik een goed antwoord op deze vraag kunnen geven, dan had ik het boek niet hoeven te schrijven. Maar goed, ik probeer. *De Zwarte Brug* gaat over afbrokkelende sociale banden en groeiend individualisme. *De Zwarte Brug* gaat over verdwenen roots en fragiele familiebanden. *De Zwarte Brug* gaat over dingen die niet zijn wat ze lijken. En *De Zwarte Brug* gaat vooral over een mens die niet mee kan in onze snel veranderende wereld. Soms is dat hilarisch, soms heel schrijnend.

Volgens de perstekst "vechten in dit boek wanhoop, onbehouwen vriendschap, sarcastische humor en verdrongen weemoed om voorrang." Dit klinkt redelijk serieus en zwaar op de hand. Of dienen we dit alles met een stevige, vette knipoog te nemen?

“Ik citeer uit het boek: ‘Trappistenbier is al van in de Middeleeuwen een gekend middel om slechte gedachten weg te houden. Hebt gij al eens gehoord over een pater trappist die een depressie of een burn-out heeft?’ En ook deze: ‘Aan zijn schilderijen te zien zullen de gedichten van Lucebert waarschijnlijk niet rijmen.’ Klinkt dat serieus en zwaar op de hand?”

Waarom moet iemand jouw nieuwe roman lezen/kopen?

“Ik hoop lezers te kunnen verrassen met een verhaal met inhoud en relevantie. Lezers die ook mijn eerder werk kennen, zullen bovendien enkele personages tegenkomen die ze al eerder hebben ontmoet. Ik hoop dat lezers hier en daar zullen (glim)lachen, ik hoop dat ze af en toe iets zullen onderstrepen, ik hoop dat ze Leo Lenaerts, het hoofdpersonage, niet meteen zullen vergeten.”

Is de literatuur op sterven na dood zoals Herman Brusselmans beweert, of valt dat al bij al nog wel mee?

“Ik denk dat Herman Brusselmans vaak op de verkeerde plaatsen komt, bovendien heeft hij van doemdenken een handelsmerk gemaakt. Ik ontmoet dagelijks jonge en oudere mensen die boeiend en gedreven praten over wat ze recent lezen. Het boekenlandschap staat mij ten zeerste aan.”

Wat mogen we je wensen voor 2016? Waar droom je nog van als (redelijk succesvol) auteur? Een vaste stek in de Boeken Top 10? Succes in het buitenland? Een verfilming of tv-serie? Een literaire prijs? Of dit alles tegelijk?

“Eerlijk, de habbekratsen die vernoemd worden in de vraag houden me niet uit mijn slaap. Ik ben een gelukkige mens die kan doen wat hij graag doet en die daar bovendien ook nog erkenning en een beetje centen voor krijgt. Kwesties die wel in het wensenpakket zitten: een wereld met wat minder onrecht en gewoon het geluk om zonder veel denken naar rimpels op het water te kijken.”